

RÖPORTAJ | Mehmet Efe:

İslamcılık can çekişiyor, Müslümanlık yaşasın

Yazar, şair Mehmet Efe ile son kitabı “Zulüm Bizden” üzerine konuştuk: “Boğazımı sıkmanın hayalarına tekme atmak için İslamcıyım.” demiştim. İslamcılığı hep Müslümanların nefsi müdafaası olarak adlandırdım”... “Allah'a iman ettiğini iddia eden bir insanın, iktidarı veya devleti veya güç sahiplerini savunma refleksi kadar hazmedilemez bulduğum çok az aşağılık davranış var. İsterse o devlet her güne hatimle başlasın.” “İslam iktidardakini de, muhalefettekini de şirazede tutar. “Ben Müslümanım” dediği için İslam sayılan her iktidar; iktidara yarayacak bir İslam da üretiverir. Öyle de oldu.” “Siyasal İslamcı” tabiri aslında İslam ve Müslüman nefretini örtbas için üretilmiş bir kaypaklık.” “İslam'dan beslenen bir nizam tasavvuru için İslamcı olmamız gerekmiyor, Müslümanlık İslam olmaktır.” “Bir tek masum insana zulmedilmesine razı olmak pahasına özgür olmaktansa, sefil ve tutsak yaşayıp elleri temiz bir Müslüman ölmeyi tercih ederim”

Gülsüm Ekinci

<https://serbestiyet.com/roportaj/roportaj-mehmet-efe-islamcilik-oluyor-yasasin-muslimanlik-143978/>

1 Ekim 2023

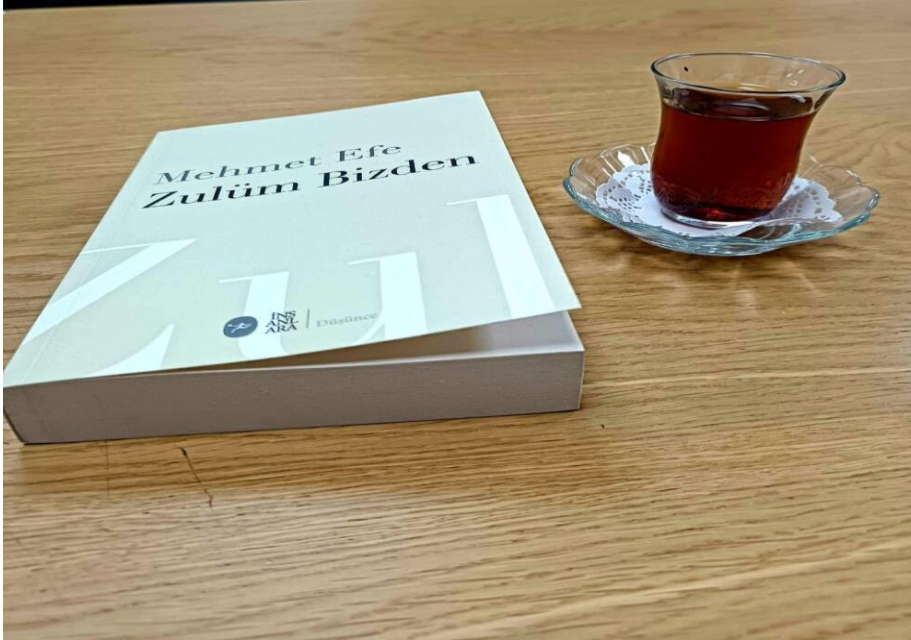
Mehmet Efe'nin yeni kitabı *Zulüm Bizden* geçtiğimiz aylarda çıktı. 90'lardan bugüne yazılarından seçtiklerinden meydana gelen yarı otobiyografik diyebileceğimiz kitap aynı zamanda Türkiye'nin yakın tarihinin de bir özeti denebilir. Otuz yıla yakındır birilerine

sesleniyor Mehmet Efe, önce kendine ve kendi “mahallesi”ne ve elbette en çok İslamcılara, dost bildiklerine...

Üç bölüme ayrılan kitabındaki yazı ve röportajlarında -okurlarının katılacağını sanıyorum- çok net, emin bir dille sesleniyor. Mehmet Efe’yle soruları da cevapları da net bir yazarla konuşmanın zorluğunu kitabın içeriğini deşerek aşmaya çalıştığım bir söyleşi yaptık.

Efe’nin soru ve seslenişlerinin geçerliliğini hâlâ koruması okurlarına ne söylüyor -cevabını alamayacağımı bilerek- bunu da merak ediyorum doğrusu. Mehmet Efe’yi bilenler bilir. Bilmeyenler ve kitabın ön sözünü okumak isteyenler için bkz.

<https://mehmetefe.com/zulum-bizden-kitap/>

En sondan başlayayım; bir yerde “İslamcılığın tabutuna son çiviye çakacak olsam da...” diyorsunuz ama yazı sona doğru “Çekicimi merdivenlere vurmaya devam etmek istiyorum,” cümlesiyle devam ediyor. Yazılarınızda “İslamcısın sen oğlum!” hitabıyla seslendiğiniz çocuk bugün ne yapıyor? Ya da hiç var oldu mu?

Kitapta da yer alan “İslamcı Bir Not” yazımda bunu cevaplamaya çalışırken “Bir Müslüman olarak yaşamak, bir Müslüman olarak ölmek istiyorum.” diye başlamıştım ve “Boğazımı sıkının hayalarına tekme atmak için İslamcıyım.” demiştim. İslamcılığı hep Müslümanların nefsi müdafaası olarak adlandırdım.

İslamcılık, Allah’ın tüm yarattıkları için sevgi ve merhamet taşıyan Annemin dualarını boğmak isteyenlere direniş iradem. Dimağıma sızmaya çalışan sömürge düzenine parola sorma teyakkuzum. Allah’tan başka kimseye ve hiçbir şeye kul olmamak arzusuyla beslenen varoluş

bilincinin de adı. İslam'ı tarihin merkezinde bir çerçeve olarak görmek, imtiyazlarla korunmuş hiçbir makama geçit vermemek, insanları düşman etmekten beslenen otoriteleri parçalamak, onurumu korumak, elbisemi temiz tutmak arzusu ve çabalarının toplamı yani. Bunda değişen bir şey yok.

Çocuklarım özgürce inanabilsin, sevebilsin, ekmeğini bölüşebilsin, hayaller kurabilsin diye içimde büyüyen iştihak da bunun bir devamı. Yani bu çerçevede o çocuk her zaman var oldu. Güneyli bir çocuk o.

Piramit değil, halka kurmanın; Kapitalizm'e karşı 'paylaşma'nın hayalini kuran her Ortadoğu çocuğu İslam kaynaklarından beslenen bir hayal kurmaktadır.

Kemalizme direnen çocuklar benim kuşağımdı, arkadaşlarımdı. Biz büyüdük ve kirlendi dünya ama niye İslamcı olduğunu bilen ve bundan pişman olmayanlarda bir şey değişmedi. Diğerleri ise dün nasıl numara yapıyor idilerse bugün de numaralarına devam ediyor. Dün tenlerinin renginden ya da ailelerinden ötürü sistem fırsat vermediği için zorunlu olarak bizimleydiler; Bugün sistemin onlara açtığı sofrada daha çok kâr ediyorlar.

İslamcılık hiçbir zaman iktidar olmadı. (Olsaydı nasıl olurdu ayrı bir konu.) İktidara gelen, Türkiye'de yükselen İslamcı alternatifin parazitleri idi. Mekke egemen sınıfının, Hz. Muhammed tarafından reddedilen teklifi İslamcılara da geldi ve ev zencisi olmaya razı olanlar teklife aç gözlerle atlayıp iktidar sofrasına ortak edildi. Mürailer, şarlatanlar, kifayetsiz muhterisler, tüm suçlarının İslamcılığa mal-edilmesini teşvik ettikleri gibi gık çıkarabilecekleri de tasfiye ettiler. Ortaya omurgasız ve parolasız ucube bir şey çıktı. Ürettiği üreteceği kültür, sanat, siyaset, hukuk, ekonomi de sadece ucube olacak.

Biz İslamcılık tabirine mecbur edildik. İslamcılığı, Allah'ın herkese yetmek üzere yarattığı dünyayı, ayırt etmeden herkesin bahçesi olarak kabul etme inancımıza yapıştırılan yaftaya dönüştürenler, bugün de dünyaya egemen olanların dayattığı çözümlerin çöküşünden çıkan ve besmeleyle suç işleyen herkese aynı yaftayı yapıştırıyor. Yeni versiyonu da Siyasal İslam. Siyasal İslam sistemin ürettiği kazıklardan biri. Solculara da çakılmış bir kazık. "Siyasal İslamcı", aslında İslam ve Müslüman nefretini örtbas için üretilmiş bir kaypaklık. Siyasal İslamcı tabirini ve delillerini üretenlerin desteklediği kalpazanlar üzerinden İslam'ı kazımaya dönük emperyalist bir araç, elverişli bir virüs. O virüse rağmen Müslümanlıkta ısrar etmenin kendisi bile sistemin tekerine çivi sokmak, piramidin merdivenlerine çekiç vurmaktır diye inanmaya devam ediyorum.

Zulüm Bizden’le birlikte okurlarımızın gözünde netleşen bir özne değişikliği var; 2013’te Türkiye’ye dönüşünüz sonrası yazılarda “İslamcı çocuk” yerine Mamoste’ye sesleniyorsunuz, niçin?

Daha önceki yazılarım sırasında gençtim, artık genç değilim. Babayım, amcayım. Önce bir ıssızlık ve yalnızlık duygusu, sonra da hem kendime hem kendi kuşağıma bazı şeyleri hatırlatma ihtiyacı üstüme çullanmıştı. Dünyanın ucunda çok uzun yıllar gurbet yaşadıktan sonra ana vatana geliş, doğal olarak ana dile de geliş gibi bir şey olmalı ki, ilk yazılarımda Mamoste diye muhayyel bir dosta konuşur buldum kendimi.

Mamoste, Kürtçe bir kelime ve üstad, hoca, öğretmen, akl-ı evvel gibi anlamları var. İlk yazılarımda dünya sistemi ve onun Türkiye şubesi olmaya razı olmuş siyasal iktidarı konu ediyordum.

Kürtlerle ortaklık kurmuş bir Türkiye’nin tüm ezilen halklar için bir umut olabileceğine inandım hep. Çünkü Kürtlerin sistem dışı kondisyonu Türkiye’yi sistemin ipoteğinden çıkaracak rüzgâra sahip bir gelenek. Tabii kısa sürede yazılarımin seyri daha genç kuşağa yöneldi. Organik bir süreçti, planlı değil.

Belki Türkiye Allah’ın ona bahşettiği imkânları tüketti ve hayal ettiğim gibi olmayacak ama umutlu olmak için yeterli sebepler de gördüm, görüyorum.

Türkiye tarihinin en riyakâr, en şarlatan kültürel döneminden geçiyor. Tüm kesimleriyle. Bir ağabeyimin tabiriyle, “Allah bu milleti gideriyor.” Ama bu giderilme sürecinde büyüyen çocuklara söyleyecek ya da en azından hatırlatmakta yarar gördüğüm şeyler var mı diye sorar buldum kendimi. Zulüm, riya, kötülük her zaman parçalayıcıdır, bölücüdür. “Bu ülkenin çocuklarının birbirleriyle konuşmalarına katkıda bulunabilir miyim?” sorusundan da kaçamazdım. Doğal olarak büyüdüğüm mahalleden başladım.

Türkiye’nin neredeyse otuz yılının -aynı zamanda biyografik- bir özeti kitabınız ve hiç muhafazakâr, dindar demiyorsunuz...

Benjamin Disraeli’nin “Muhafazakârlık, örgütlenmiş ikiyüzlülüktür.” sözünü alıntıladığım oldu, ama ardından bu ikiyüzlülüğü dize getirecek olanın da kadınlar olduğunu söyledim.

Demek istediğim sanki sadece İslamcılara sesleniyor, nadiren destekliyor ama çoğunlukla muhalefet ediyor, yeriyorsunuz: Derdiniz ne?

Aslında Müslümanlara sesleniyorum. Kendim olarak, kendim kalmaya çalışarak şahitlik etmek, hatırlatmak, lüzum ettiğini hissedince de öfkemi paylaşmak istediğim için. Kendine Müslüman

diyenlerin riyakârlıkla, münafıklıkla saflarını ayırıştırmalarına katkıda bulunmak derdim var galiba. Türkiye'nin Post-Kemalizm'e geçirilmesinde aldıkları rolü ve halkın verdiği mühleti gerçekten tüm ülkenin hayrına kullanmaya çalışmak yerine, eski Türkiye'ye abdest aldırın, yeniden üreten bir yağma düzeni kurdular. Bu süreci olabildiğince uzatmak için Türkiye'nin Post-İslam'a geçirilmesi dahil hâlâ elverişli rol almaya hevesli görünüyorlar. Sistemi buna ikna etmeye çalışıyorlar şimdi de. Bakın Erdoğan yine Amerika'daki İsrail lobileriyle canciğer olma turlarına çıktı.

Belediye gecelerinde cukka doldurarak, işçi ve emek hırsızları sağcı sermayeden aldıkları üç beş kuruşla dergiler çıkarıp Yeni Şafak'da Erdoğan'ın ağzından çıkan her şeyi yağlamakla meşgul fingirdekler de kendilerine İslamcı diyor, birbirlerini ağırlayıp tribünlere iş vermeye çalışıyorlar. Veya opsiyonlarını açık tutmak için hem nalına hem mihına vuruyorlar, duyarda seçicilik oynuyorlar filan. Kendilerini İslamcı veya eski İslamcı diye tarif eden bu esnaflar, Türkiye'nin geçtiği süreçten kâr ediyor ve 'gerici faşist güçler'le mücadele ettiklerini sananlar da bu kifayetsiz muhteris esnafların boca ettikleri üzerinden muhalefet üreterek aslında onlarla iş birliği yapıyor.

Tabii artık uzatmaları oynuyorlar. Sistemin kendisi sarsılıyor oysa. Sefil hâli pandemi sürecinde iyice sırttı. Ben onlara yazmıyorum zaten. Arada böyle olanı ifşa veya ayırışma. Benim derdim, Rahmetli Aliya İzzetbegoviç'in *cesur, itiraz sahibi, isyankâr ruhlar* dediği gençlerin yandığı ateşe karınca misali biraz su taşımak.

AK Parti ve Erdoğan'ı benimseyen ve her koşulda destekleyen vatandaşlarla aranızda bir bağ hissettiğiniz olmuyor mu?

Anlamaya çalışıyorum. Bir arkadaşım, "Mesele onların yaşam alanlarının daralması değil, benim yaşam alanlarımın genişlemesi." diye tarif etmişti bunu. Bu kitap ve yazılarla bizim takım taraftarlığına söylemeye çalıştığım şey biraz da şu:

Gol yine sana atıldı aslında. Oyun hâlâ şikeli. Onlar şikecilere ortak oldular. Senin lehine değişen çok az şey de senin omuzlarında yürümeye devam edebilmek için gerekli olanın en asgarisiydi. Ama elde ettiğinin karşılığında kaybettiklerine paha biçilemez! Onurunu, haysiyetini kaybettin. Kişiliğini kaybettin. Direnme kondisyonunu kaybettin. Öncekilere direnmek seni mahalle, seni camia, seni millet, seni ümmet tutuyordu. Artık güruhsun. AKP seçmenisin. Çantadaki keklikisin. Trolsün. Karakterini yitirdin. Müslümanım demeye utanır oldu çocukların. Bu gururu paspas ettin. Ettirdiniz.

Hayatınızın anlamı gitti. “Anlam”a gol atıldı. Ahireti kaybettiniz. Ümmet bilinci, tevhidi metot geveleyen karta kaçmış abilerin iş verdiği gençlerden gizlenen felaket bu.

Sarayın parası onlardan çıkmadı. Senden çıktı yine. Türkiye’yi onlardan almadın. Senin mahallenden çıkan kurnazlar, senin omuzların üzerinden onların civarına ve onların sefahatine atladılar. Ama onların bahçesinden almadılar araziyi, zaten halkın olması gerekenden kendilerine yer kaptılar. Onlar dediklerinin yaşam tarzı küçülmedi, zenginlikleri azalmadı, belki eskisi oranında artmadı ama azalmadı. Kira vermiyorlar, ekmekleri elden, suları gölden. Hoş azalsa ne fark ederdi ki! Günün sonunda, senden çalınıyor her şey. Öteki dediklerinle aynı kefeye koymak ahmaklığında bulunduğu diğer halk kesimlerinden ve senin de çocuklarının geleceğinden çalınıyor her şey.

Sormak gerekiyor muhterem Müslüman, gerçekten Müslüman mısın? Kur’an kime hitap ediyor? Müslüman olmak işin başı, işin kendisi değil ki! Müslüman olmak doğduğumuz değil, tercih ettiğimiz bir yol. Yola girmekle muhatap olmaya başlıyorsun. Kur’an okumak ve anlamak şart oluyor, namaz, oruç, zekât şart oluyor. Zulümden, yalandan, iftiradan, kibirden, fitne ve fesattan uzak durmak şart oluyor. Mesele Müslüman kalmak. Müslüman kalmak cehd işi, teyakkuz işi, kondisyon işi, çaba ister. İslam selam demek, selamet demek, barış demek, yalnızca Allah’a teslim olmak demek. İslam’a girince dışardakiler de içerdikiler de senin elinden ve dilinden emin olacak. “Selam verin onlara.” demiyor mu Allah, “Size hakaret edenlere” bile. “Size savaş açanlarla savaşın, dururlarsa durun. Mazlumların yardımına koşun, zalim sizden de olsa.”

Layık olduğunuzla yaşarsınız. Layık olduğunuz şekilde yönetilirsiniz. Gerçekten bu mudur layığımız? Çocuklarımız böyle bir ülkeyi mi hak ediyor?

Geldiğimiz noktaya bakalım. Gerilmedik sinir kaldı mı ülkede. Yağmalayacak, kışkırtılacak her şey tüketildi. Deniz bitti.

Neyse, günün sonunda, coplara ucuna Kur’an geçirenlerin de sonu geliyor yani. Umutsuz değilim dedim ya. Tıpkı yeni dünya düzeni gibi, kula kulluğa son veren dini yağmalayan zorbalara için de, gerçek özgürlüğe inananları çantada keklik sanan münafıklık için de yatsı vakti geldi çattı. 2015’i, OHAL’i, KHK’ları, kayyumları gören, aşağılanan ve umursanmayan gençlerin arasından korkusuz bir rüzgârın yükseldiğini görmek gerekiyor. Her zaman olduğu gibi. “Devlete değil yalnız Allah’a kul olduğumuz için buradayız.” diyorlar. Başörtülü, başörtüsüz elele sokaklarda eylem yapabiliyorlar. Zırhlı araçlara sürüklenen o çocukların

ardından ağlayan annenin ifadesiyle: “Memleketin bu çocuklara ihtiyacı var.” dediği çocuklar için melekler de bir operasyon yapacak diye inanıyorum

“Devletin egemenliğindeki camiler,” kendisini İslamcı olarak tanımlayan birine ne ifade etmeli?

Hocaların, ilahiyatçıların Allah’a çağırarak, adaleti üstün tutma vecibesine uymak yerine devlete, polise itaat etmeyi telkin ettiği düzenin adı Kur’an’da, şirk ve zulüm düzenidir.

Müslümanlar, Müslüman toplumların yaşadığı ülkelerdeki sefaletin sorumluluğuyla yüzleşmek zorunda diye düşündüğüm her seferinde, Müslüman toplumların sefil durumundan en çok ilahiyatçıları sorumlu tutar buluyorum kendimi. Milyonlarca ve milyonlarca Müslüman sadece ölüm çeteleriyle temsil edilmeye indirgenirken oralı olmayan efendiler, minderlerinde mikrofonlara üfleme devam edenler, gerçekten İslam’ın tüm insanlık için olduğuna inanan Müslüman ilahiyatçıları olsalardı... İktidarları İslam’ın bekçisi diye aklamak veya Kur’an’la açıkça çeliştiği hâlde, “Dine hakaretin cezası ölümdür.” menkıbeleri yazacak kadar gözü, imanı ve ilme hürmeti dönmüş bir bezirgânlar silsilesi kalın kalın dini kitaplar yazamasaydı... Adaletten başka her konuda ahkâm kesen, Allah’a ve Resulüne aşağılık menkıbeler yakıştıran, güce tapan, zalimi aklayan, zulmü saklayan, kompleks ve uçkurlarını ilahiyat diye pazarlayanlar, alim, hoca, diyanetçi olamasaydı... Sorumsuzluklarını din ümmet edebiyatıyla aklayanlar, vekil, önder, başkan, kral, reis olarak böbürlenmeye cesaret edemeseydi, Müslüman toplumlar bu kadar sefil olur muydu?

Bugün ne yapıyor halkı Müslüman olan ülkelerin liderleri? Okur-yazara, düşünene, farklı konuşana, itiraz edene, sorgulayana düşman bir kültür dayatıyorlar. Elleriindeki güç ve devlet imkânlarıyla en çok yücelttikleri şey CEHALET. Goygoyu, gammazı, fanatizmi, rövanşı, yağcılığı, riyayı, kibri, sahtekârlığı hatta şirki ödüllendiriyorlar. Bir toplum, Müslümanlığa, yani kula kul olmayı azaltmaya yaklaştığı ölçüde adil ve mutlu olur, uzaklaştığı ölçüde sefil olur.

İktidar sahibi olmak İslam’la niçin çelişsin ki ve “Milletin menfaatine olan her fikrin devlete katıldığı...” cümlesiyle ifade ettiğiniz devlet hayalinizde bir farklılaşma oldu mu?

İslam, bir toplum düzeni veya nizam tasavvuruyla kategorik olarak çelişmez zaten. Önemli olan o devlet yapısının ürettiği ekonomi, kültür ve hukukun ne olduğudur. İslam, bir çerçeve, kaynak, bir yaşama ve düşünme yolu. Ama bir ideoloji değil. İslam iktidar olmaz. İnsanlar iktidar olur. Ve her iktidar, bir zehirlenme, bir yoldan çıkma sürecidir. Adaletle, hukukla, örgütlü toplumla kontrol edilmesi gerekir. Hz. Ömer’i halife seçenlerin ona “Seni eğri

kılıçlarımızla düzeltiriz.” demesinin arkasındaki düstur budur. Allah’ın hükmettikleriyle hükmetmek, bu itirazı güvenceye almakla başlar.

Hiçbir din iktidara, imtiyaza, temerküz etmiş güce ve devlete; yani zulüm ve adaletsizliğe isyanı İslam kadar kutsal görev olarak vazetmedi. Hiçbir din İslam kadar emretmedi; ezileni savunmayı, zulümle savaşmayı, hukuku yüceltmeyi, paylaşmayı, TÜM VARLIKLARIN hukukunu gözetmeyi, sorumluluğu ve akletmeyi. Allah’a iman ettiğini iddia eden bir insanın, iktidarı veya devleti veya güç sahiplerini savunma refleksi kadar hazmedilemez bulduğum çok az aşağılık davranış var. İsterse o devlet her güne hatimle başlasın.

İslam iktidardakini de, muhalefettekini de şirazede tutar. İslam, Allah’ın va’z ettiği hukukun yani herkes için adaletin iktidardan üstün olmasıdır. Sadece Allah’a kulluk böylesi bir özgürlüktür aslında. “Ben Müslümanım” dediği için İslam sayılan her iktidar; iktidara yarayacak bir İslam da üretiverir. Öyle de oldu.

Kitabınızda geçen bazı kavramlar ve cümleleri hatırlatma bağlamında sormak isterim... “Opsiyonları açık tutan muhalefet...”

Evet, ben devrimci muhalefete inanıyorum, iktidar isteyen, egemenlik mücadelesi veren muhalefete değil. Muhalefet, değerler, prensipler temelli olmalı, “Onlar değil, biz iktidar olalım ya da azıcık da bana ver.” mücadelesi değil. Aslolan hakkın ve adaletin safında olmaktır, takdir Allah’ın.

“Haddini aşan zıddına dönüşür.”

Öyledir! Evrensel ve tarihsel bir gerçektir: Kırmızı çizgileri olmayan, şirazesine sadık kalmayan, parolaları olmayan, ne pahasına olursa olsun zafer isteyen, mücadele ettiği şeye dönüşür, düşmanına dönüşür, zıddına dönüşür. Kur’an’ın inananlara en çok tekrar ettiği prensiplerin başında gelir; “Hadlerinizi aşmayın, zulme ve şirke bulaşmayın, sonra rüzgârınız gider.” der. Burada, kitapta yer alan bir cümleyi tekrarlamakta fayda var: Haddini çoktan aşmış ve zıddının bünyemizdeki kanserine dönüşmüş iktidarın kendilerine haklar kazandırdığı vehmindeki Müslümanlara tekrar tekrar sormak lâzım: “Kazandıklarınız, kaybettiklerinizi geri satın alacak mı sanıyorsunuz?”

“İslamcılık can çekişiyor, Müslümanlık yaşasın”...

Bağlamı içinde değerlendirerek, İslam'dan beslenen bir nizam tasavvuru için İslamcı olmamız gerekmiyor, Müslümanlık İslam olmaktır.

“Hakiyle yeşilin randevusu”nun sonucuna gelirsek...

28 Şubat haki, gömleği değiştirenler yeşil. Şimdi Erdoğan, Devlet Bahçeli ve Doğu Perinçek üçgeninde ülkenin tüm direniş altyapılarının yozlaştırıldığı bir dibe vurduk. Muhalefete baskın olan da iktidardaki cephenin versiyonları. Kitabımda da dediğim gibi, Türkiye'yi İslamsızlaştırma süreci, İslami tepkinin içinden devşirilmiş zaafarla gerçekleştirilirken, İslami olan her şey içeriksiz hâle getiriliyor.

“Umutsuz olma”...

Elbette. Allah'a ve ölümün hayatın sonu değil devamı olduğuna yani ahirete inananlar için umutsuz olmak günah sayılmalıdır.

Sona doğru gelirken en son Türkiye'ye gelişinizde gözaltına alınmıştınız, sonra ağır cezada yargılanmanız başladı, nedir durum?

Twitter'da barış sürecinin bitişi ve Cizre, Nusaybin gibi yerlerde işlenen suçlarla ilgi üç beş paylaşımı bağlamından çıkararak terörle mücadele kapsamına sokup soruşturma açmışlar. Borazanları olmayan hiç kimse konuşmasın istiyorlar, ben de istisna değilim. Sanki herkes susunca hâşâ Allah da partiye üye olacak! Dava devam ediyor. Avukatım Mehmet Ali Devecioğlu takip ediyor. Allah kerim.

Fazla idealist, çok keskin dilli, şair bir muhalif olmakla birlikte fazlasıyla vatansever bir izlenim bırakıyorsunuz. Sıkça eleştiri olarak karşılaştığınızı tahmin ettiğim bir soruyu sormadan edemeyeceğim: Niçin ülkenizde değilsiniz? (Nasıl bir Türkiye'ye dönersiniz, döner misiniz gizli sorusu da var.)

Neye göre fazla idealist, inanmanın, hayal kurmanın, umut etmenin sınırı mı var? Keskin bir dilim olduğumu hiç düşünmedim ama elimi korkak alıştırılmamam gerektiğine çok erken yaşlarda inandım. Allah kerim şekerim, dedim hep. Vatanseverliğe gelince: Ana vatanımı elbette seviyorum. Köklerim burada, burada akıl baliğ oldum, burada temellendim. Aynı şarkılara ağladığım, aynı dualara âmin dediğim, aynı masallarla büyüdüğüm insanlarla aramdaki bağ, annemle aramdaki bağın peşinden gelir. Ama vatan aynı zamanda terk edilebilen ve geri dönülebilen bir yerdir. Hep söylerim, hukuk gibidir vatan ya herkes için vardır ya da egemenlerin hizmetinde bir hapisane olur.

Vatan, insanın doğduğu ve geri dönebildiği tek rahimdir. Benim için vatan, insanların korkmadan, onurla, başı dik yaşayabildiği; çocuklarını kendi umutlarıyla büyütebildiği; hayal kurabildiği, hayallerini gerçekleştirmekten korkmadığı yerdir. Benim hayallerim beni uzaklara sürükledi, oralarda da hayat kurdum. Çocuklarım oldu.

Vatanı vatan kılan ortak paydaların, ortak değerlerin, imtiyazlı bir grubun tahakküm aracına döndüğü yerden hicret etmek de vatanseverliktir. Ve her muhacir vatanını içinde taşır. Muhacir eve tam dönebilir mi bilmiyorum ama şarkıyı her yere götürebilir.

Girişte de söylediğim gibi yazlarınıza bakınca kafanızdaki devlet, Türkiye, Müslüman tanımları çok net gibi görünüyor; otuz yılın sonunda bugün değişen bir tanımınız ya da öneriniz var mı?

Kitapta dediğim gibi, belki yaşlandıkça korkular biriktirdim ama ‘Barış Yurdu’nun kurtuluş mesajına inancımı kaybetmedim, hamdolsun. Belki dönüşen bir düşünme biçimim var. Net olduğum konular değişmedi aslında, sayıları azalmış olabilir ama yeni netlikler nasip etti Allah. Zaferle değil, seferle sorumlu olduğumuz düşüncesi gibi. Zulüm globalleşirken mazlumların da, zulümle mücadelenin de globalleştiğini gözlemek gibi.

Tüm dünyada yaşanan sürecin Türkiye versiyonuyla yüzleşmek ihtiyacı da bunun bir tezahürü.

Ak Parti, Kemalist devlet ideolojisinin, kurucu ideallere ihanet edenlerin ürettikleri cumhuriyet projesinin hasadı, sonucu, çöküşüdür. Onlarca yıl ülkeye boca ettikleri yabancılaşma, Batı karşısında aşağılık kompleksi, aydınlatma kibri ve adaletsizliğin ürettiği kültür ve ahlakın, kaçınılmaz ama tabiri caizse yumuşatılmış sonucudur. Bütün dünyada finans-kapital’in “Austerity” dediği, servet bir azınlığın elinde toplanacak ama aşağılara damlamaya devam edecek diye savunulan liberal ekonomik sistemin, tanrıyı oynayan sistemin çöküş sürecinde ortaya çıkması da bir tesadüf değildir.

Yeni dünyanın doğum sancıları henüz sesini-sözünü bulamadığından, tüm dünyada sistemin kurbanı halkların patlamaya duran öfkesini sağaltan, acılarını yağmalayan bir şarlatanlar dönemi yaşıyoruz. Neo-conlar’la neo-ülkücü milli görüş arasında, Trump ile Erdoğan arasında çok bir fark yok. Ver gazı, al gazı. Trump’a alternatif diye çakılan Biden kazığı da Trump’ın light versiyonu ama aynı fiçimin birası. Orta Doğu’da yeni bir jeo-politik harita yaratmak isteyenler de aynı topun kumaşısı. Topunuzun canı cehenneme diyebilecek tarih, birikim, potansiyel ve en önemlisi Allah’ın rehberliğine sahibiz. Her birimiz, sınırları geçersiz kılacak güçteyiz.

Mücadeleye devam diyorsunuz; nasıl bir mücadele?

Tam olarak nasılı Allah bilir. Herkes kendi hikâyesinde, kendi nasibince yaşayacak süreci. Hakiki yöntemi bulduğumu iddia etmek ahmaklık olur. Ama bazı ipuçlarım olduğunu düşünüyorum. Bazı tutamaklarım. Önce niyet, sonra sefer, diyorum mesela. Mütemadi sefer esas. Cehd yani. Kendinle ve kendini gerçekleştirmeni engelleyen toplumla, kültürle, sistemlerle mücadele. Ben kendi kendime buna ihya, inşa ve sefer mücadelesi diyorum.

Sınıfların, ideolojilerin, cılkı çıkmış eski dünya kavram ve yargılarının ötesine geçmekle başlamak, diyorum mesela. Bildiklerimle, inandıklarımınla yüzleşebilir miyim? Öfkelenmeden, kibirle yürümeden, tüm kabullerimi sorgulayabilir miyim, eleyebilir miyim, bana sorulan ve sorulacak sorularla yüzleşebilir miyim? Bu sorular Peygamberlerin, elçilerin sünneti sorulardır. Yalnız Allah'a kulluk, ne demektir gerçekten? Bugün şirk nedir, nasıl olur? Böyle sorularla başlayabilir o iş. Kendinde birikmişlerin, sorgusuz kabul ettiklerinin, maruz kaldığın kültürün içinde yükselttiği kara göle çakıl taşları atarak başlayacak ve göle atılmış çakılın dalgaları gibi yayılacak, seninle yürüyecek ve işe yarar yolları, kanalları bularak devam edecek. Sorgulayanların tarihini yaşamayı göze alarak devam edilecek. Soruları aşağılayanlara rağmen yapılacak o.

Bir önceki mağdur, bir sonraki mağduru “beni döverlerken neredeydin?” diye suçlayıp yalnız bıraktıkça, zorbalık egemen olmaya devam edecek zira. Mesela, Türkiye’deki adaletsizliklerden halk adına konuşmaya en az hakkı bulunanlar, yani halkı, inançlarını, İslam’ı aşağılamayı marifet bilen ve bir ateistin veya putperestin dürüstlüğünden bile aciz olan şarlatanların boca etmeye devam ettikleri ile yüzleşmek ve kendi ikiyüzlülüklerimizle mücadele etmek el-ele yürümezse sarmal devam edecek.

Akl-ı evvellerimiz numara yapan, opsiyonlarını açık tutan, B, C, D planları olan simsarlarla sınırlı mı kalacak? Kimi İslam düşmanlığına meze olmaya razı oldu, kimi batna cila sadra şifa hiçbir şey söylemeyen tornacılara döndü. En baba şairlerimiz, Kur’an yorumcularımız, kendilerini omuzlarımıza çıkartan sorularına ihanet edip, kült tabelalarına dönmeye razı oldular. Türk demek şu demekmiş, Kürtler yokmuşmuş, Amerikalılar üretmişmiş bilmem ne! Türkü Türk yapan İslam, Kürdü niye Kürt yapmaz? Türk niye güç elde eder etmez gavura kılıç çalmayı bıraktı da ya firavun sultanlar ya da gavurun şamar oğlanı münafık firavuncuklar çıkardı? Bize çakılmış kazıklara cila atmaktan, beyazların yöresinde nasip aramaya devamdan başka neye yarıyor bu numaralar? Türk çocuklarına narkoz vermekten, Kürt çocuklarının, Arap çocuklarının kalbini kırmaktan başka, yerlilere karşı suç işlemekten başka nedir bu? Neyse.. Sefaletimizin sayısız fotoğrafını çektim, hasbel kader şahitliğimi kitapta bir araya toplamaya çalıştım.

Demem Şu ki, gündeliğin üstüne çıkmaya çalışarak devam etmeli yoluna mücadele. İnterneti bu yüzden önemsedim ben. Őartları eŐitleyen ve sınırları parçalayacak bir imkn olarak gördüm. Türkiye’de ODTÜ dıŐında internete bağlanmanın yolunu bilen bulan ilk kullanıcılardan dım. Evet, tekeller, global Őirketler ona da kitlelerin kanını emecekleri mekanizmalarla çullandı ama hâlâ umut var. AkP’nin eriŐim yasaklarının, kontrol edemedikleri tek kitle haberleŐme imknını bloke etme çabalarının VPN’lerle nasıl delik deŐik edildiğini hatırlayın. İnterneti yalan, manipülasyon, ego pornografisi ve cehaleti sistematik olarak güçlendiren bir ortam olmaya terk etmememiz lâzım.

Okumayı terk etmememiz lâzım. Soruyu, merakı, hayali, umudu terk etmememiz lâzım. Allah’a döneceğimiz gerçeğine teslim olmak, başka hiçbir Şey tarafından teslim alınamamak demektir. zgrlk demektir. İmanımız, herkes için istediğimiz hak ve özgürlükleri taçlandıran sorumluluklarımızın çerçevesidir. Ben İslam’ı yeniden keŐfetme seferberliğinden yanayım. İlk ayete, Okuma emrine dönmemiz gerekiyor.

lke dibine vurduğu çukurdan ancak yine sıfırdan baŐlayarak, tekrar İslam’ın ilk ayetlerine doğru tırmanarak çıkabilecek: “Oku.”

Tabii her gün, her yerde haksızlıkla saflarımızı ayrıŐtırmamız gerekiyor. Bizi muhatap olarak yaratan, bize yoldaŐlık da vaad ediyor. Zulme bulaŐanları, elbisesini temiz tutma çabası içinde olmayanları ise yalnız bırakıyor.

İslam, içine doğduğumuz, içinde yaŐadıđımız kültüre karşı daha iyi için mücadele etmek görevi ve teyakkuzu yükler.

Ben Müslüman kalarak, yani parolalarımı koruyarak, hatta Müslüman olmamın doğal bir gereği olarak, yürüdüğüm sokakta, çalıştığım iŐte, yaŐadıđım ülkede ve yeryüzünün her yerinde gidiŐatı adaletten yana yontan, herkese adalet isteyen, hakkı savunan her davranıŐı, eylemi, görüŐü desteklemek, çorbaya tuzumu eklemek istiyorum. HiyerarŐı üretmeyen ve herkes için daha iyi bir hayat isteyen her oluŐuma ulaŐmak gerektiğini düşünüyorum. Hata ettiklerini düŐündüđümüz noktalarda onlara doğru bildiğimizi tavsiye etmek, doğru yaptıklarında ise ücret istemeden, yani mesela kurtuluş İslam’da sloganı atmalarını istememek gibi, ücret istemeden desteklemek, yanlarında olmak gerektiğini düşünüyorum. Yanlarında olduğumuzu bilsinler yeter. Onlar yanıma gelmezse ben yanlarına gideyim.

Yalanla mücadele gerçekle; kibirle mücadele alçakgönüllülükle olur. Kin ve nefretle mücadele diyalogla, dayanıŐmayla, kucaklaŐmayla. Hırsla mücadele cömertlikle. Mnafıkla mücadele

imanla. Riya ile mücadele şaşmayan dürüstlikle, dikta ile mücadele halka tutmak ile, mizahla, sanatla, şiirle olur...

Yoksullarla, nefesi kesilenlerle, sağlığı, emeği, tarımı yağmalananlarla, kadınlarla, güneylilerle, tohum saklayan yerlilerle yürümenin yollarını bulmamız gerekiyor. Tanrı'yla, doğayla, insanlarla barış yani selam içinde bir dünya her birimizde tezahür etme potansiyeli taşıyor.

Bu çerçeveyi gençlik yıllarımdan beri kurmaya çalışıyorum kendim için. 'Andolsun ve Hamdolsun ki" başlıklı yazım bu hafakandan doğdu.

Bunları zihnimde damıtmaya çalışırken, düşünürken, konuşurken, yazmaya çalışırken, ara ara ve muhataplarımdan çok kendime hatırlatmak için tekrarladığım bazı şeyler var. Tabiri caizse mottolar.

Meselâ: Biz bizden olmayan, bizden görünmeyen bir müstekbir düzeni bizden bir istikbarla değiştirdiğimizde, herhangi bir zafer elde etmiş olmuyoruz, aksine bir de istikbarı içselleştiren, kendi kusmuğunu yiyenler oluyoruz. Sizden başkasını dövenler, hukuksuz döv bildikçe sadece linç ortağı olmakla kalmayacaksınız; er ya da geç, dayak yiyeceksiniz. Hatırımdan çıkarmamalıyım ki varlık temelli hiçbir düşmanım olmamalı. Çünkü her insan Allah'ın davetine muhatap; çünkü her insan Müslüman olma hakkına sahip; çünkü Allah esirgeyen ve bağışlayan değil mi? Dolayısıyla hâllerdir aslolan.

Yine meselâ, Bir tek masum insana zulmedilmesine razı olmak pahasına özgür olmaksızın, sefil ve tutsak yaşayıp elleri temiz bir Müslüman ölmeyi tercih ederim.

İnanıyorum ki zulme isyan İslam'dır, zalim Müslüman da olsa; adaleti övmek İslam'dır, adil kafir de olsa; mazlumun yardımına koşmak İslam'dır, mazlum ya da mazlumun yardımına koşan müşrik de olsa. Zulmetmek, hak ve hukuka tecavüz etmek, Allah'a savaş açmaktır; o adaletsizlik Müslümanları muzaffer ve hükümler da kılsa...